

Камінська Ж. Є.
студентка групи ЗФБС-18М
Державного університету «Житомирська політехніка», м. Житомир

РОЗВИТОК ІНТЕРНЕТ-БАНКІНГУ В УКРАЇНІ

В сучасних умовах жорсткої конкуренції позитивні тенденції розвитку можуть демонструвати тільки ті суб'єкти господарювання, які змогли оптимізувати свої бізнес-процеси. Інтернет-банкінг, як метод просування банківських послуг набуває широкого поширення, як в масштабах світу, так і в Україні зокрема, оскільки надає ряд переваг, як комерційним банкам, так і їх клієнтам. Банк, з метою якісного обслуговування клієнтів, має створити потужну інформаційну інфраструктуру, а отже, витратити значні суми коштів, окупність яких складає декілька років. В Україні не всі банки можуть забезпечити значні капіталовкладення у створення нових філій та відділень для обслуговування клієнтів, крім того, в умовах постійного підвищення рівня мобільності населення така стратегія розвитку може виявитися неефективною чи збитковою. Отже, постає питання щодо створення зручних і ефективних каналів надання банківських послуг споживачам, а саме – дистанційного банківського обслуговування.

Вперше інтернет почали використовувати при наданні банківських послуг у 80-х роках ХХ століття. Доступ до всесвітньої мережі та наявність пароллю давало змогу банківським клієнтам отримати доступ до інформації щодо власного банківського рахунку та виконати певні операції з ним. У 1995 в США було створено перший у світі віртуальний банк - Security First Network Bank. Всього за рік його активи зросли до 110 млн. дол., приріст капіталу склав 20% за місяць, а кількість клієнтів склало понад 10 000 осіб. У Японії у 2001 році було засновано банк Sony, який лише протягом місяця відкрив 21 000 рахунків.

В електронних банківських послугах України можна виділити три основні етапи розвитку. На першому етапі відбулося створення системи «Клієнт-банк», що включає підсистеми «Клієнт-банк» для юридичних осіб, а також «Домашній банкінг» для фізичних осіб. Система «Клієнт-Банк» вперше було використана в Україні у 1992 році. Вона дозволяє користувачу керувати рахунками в банку та отримувати всю поточну інформацію про рух коштів, не виходячи з офісу. Другим етапом було введення та використання мобільного банкінгу (WAP-банкінг). Третій етап характеризується появою та подальшим розвитком власне інтернет-банкінгу.

Більшість вітчизняних комерційних банків надають майже всі традиційні банківські послуги через додатки інтернет-банкінгу та мобільного банкінгу. Проаналізувавши для прикладу меню додатку «Приват24», встановлено, що маючи доступ до будь-якого комп'ютера та зареєструвавшись в додатку «Приват24» на сайті банку можна отримати такі послуги. По-перше, це традиційні банківські послуги: замовити картку, переказ між своїми рахунками та на інші рахунки ПриватБанку, платежі по Україні за реквізитами, SWIFT – платежі, платежі на картку Visa / MasterCard будь-якого банку світу, поповнення мобільного рахунку. кредитні послуги, депозитні послуги, купівля іноземної валюти. Крім традиційних послуг за допомогою додатку «Приват24» можна підключити дисконтні програми партнерів ПриватБанку, оформити страховку з переліку продуктів страхових компаній, за якими банк виступає агентом. Крім того, що стосується фінансових послуг, то через додаток «Приват24» можна відкрити пенсійний рахунок, управляти рахунком в цінних металах та цінних паперах, а з травня 2019 р. можна придбати облігації внутрішньої державної позики. Крім фінансових послуг доступні й такі послуги як: «Допомога водієві» на дорозі (встановити запасне колесо, доставити паливо, підзарядити акумулятор, евакуувати автомобіль), послуга замовлення таксі, купівля квитків на поїзд, автобус чи літак, поповнення онлайн-акаунтів, оплата проїзду в громадському транспорті тощо.

Таким чином, можна виділити ряд переваг для комерційного банку у процесі впровадження інтернет-банкінгу, а саме: значні заощадження коштів на відкриття та функціонування філійної мережі, скорочення витрат на оплату праці, скорочення витрат на організаційні аспекти надання банківських послуг, легке залучення нових клієнтів, можливість виступати посередником при реалізації послуг інших суб'єктів бізнесу та отримувати додаткову комісійну винагороду. Не менш суттєві переваги при використанні технологій інтернет-банкінгу отримують і клієнти банку, зокрема: цілодобовий доступ до свого рахунку, отримання більшості банківських операцій, не виходячи з дому, заощадження часу на черги та дорогу до відділення, можливість отримання супутніх послуг, не пов'язаних з банківськими, однак потрібних у повсякденному житті. Певні переваги від дистанційного банкінгу отримує й держава, зокрема, усі платежі через інтернет-банкінг здійснюються безготівковим шляхом, що дає можливість відслідковувати реальні доходи та витрати фізичних осіб, скоротити частку готівкового обігу в обороті, а також пришвидшити грошовий оборот. Наступні дослідження варто направити на удосконалення захисту банківських операцій та рахунків клієнтів від несанкціонованого доступу при дистанційному обслуговуванні.

